

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét
illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DIJA:

Egy évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona.
Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Telefon-szám: 9.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Telefon-szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 2-dik szám.

HIRDETÉSI DIJAK:

Egy centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora: 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilttéri cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

ELLENZÉK.

Alku az elvekre.

A korona bizalmából — állítólag megerősödve — életre kelt Wekerle kabinet, mely „az elvekhez való szíves ragaszkodás”-nak miatta határozta el magát a lemondásra, most már egyet fordít a dolgok régi sorján és — el kezd alkudozni a méltóságos főrendekkel.

Persze hiesztelik a kormány szócsöve nap-nap után, hogy a főrendekkel czélba vett egyezkedés egyáltalán nem érinti az elveket, s csak amolyan lénygtelen formaságokra vonatkozik.

A mint az eddigi konferenciázásokról szóló hírekből látszik, az alkudozások semmi sikerre nem vezettek s a kormány kénytelen volt meghátrálni.

Ennek a meghátrálásnak az élet a félhivatalos lapok azzal akarják elvenni, hogy elhárítani igyekezzenek a kezdeményezést a kormányról, s azt akarják elhitetni a világgal, hogy a közeledésre tulajdonképpen a főrendház ellenzéke érez most hajlamot magában, nyilván azért, hogy a korona kijelentett akarata a főrendekre nézve is ne muljon el hatástalanul.

Ugyan a dolog érdemére nézve merőben közömbös dolog, hogy honnan indult ki a kezdeményezés, a fő dolog az, hogy ezen értekezleteken részt vett a Wekerle-kormány, vagy sem.

Már pedig az bizonyos, hogy a két ízben megtartott konferencián mindvégig jelen volt Wekerle miniszterelnök és Szilágyi Dezső igazságügyminiszter is, s az ők együttes jelenlétükben folytak a kölcsönös alkudozások még pedig nem üres formaságokra, hanem a polgári házassági javaslat alapelveire nézve.

Azt is megtudjuk az értekezletről szóló hírekből, hogy a kormány hajlandóságot érez magában a főrendi ellenzék bizonyos követeléseit kielégíteni és illetőleg a javaslat eredeti szerkezetén — még pedig a tervezet rendelkező részén bizonyos módosításokat tenni oly feltétel alatt, ha viszont a főrendi ellenzék a javaslat másodszori tárgyalása folyamán felhagy eddigi merev opposíciójával.

Már most annyi mindenki előtt bizonyosnak látszhatik, hogy a főrendi ellenzék egyáltalán nem jött volna értekezletre össze, ha csak külső for-

maságok, s tán éppen csak stiláris módosításokról lett volna szó ezen értekezleteken. De éppen, mert a kormány két tagjának jelenlétében folyt az alkudozás — evidens dolog, hogy ott érdemi kérdésekről, vagy is elvekről volt szó.

Már maga azon tény, hogy a kormány ilyen alkudozásban részt vesz — elég annak igazolására, hogy a Wekerle kabinet vagy akkor üzött ép oly merész, mint csunya játékot, mikor éppen az elvek fentartása okán a lemondási komédiát inscenizozta, vagy most játszik teljes politikai könnyelműséggel, a mikor a főrendekkel paktál.

Alig multak el a kormányváltással járó politikai izgalmak, alig oszlott el az a mámor, melynek leple alatt a régi Wekerle-kabinet megújodott, most már arra ébredhetett a nemzet, hogy az új Wekerle-kormány nem annyira elvekért, mint inkább a hatalom birtokáért harczolt, s vitte bele a koronát és nemzetet egy izgalmas válságba.

Most azonban, mikor a hatalom garantírozva van, akkor neki fognak — s alkudoznak az elvekre, mert, hogy erre folyt az alku — immár bizonyos. Valamint az is, hogy az alku vége — a kormány-kudarca.

Ime ide jutott az új Wekerle-kormány a válság után alig hetednapra.

Vajjon mire fog még alkudozni — hogy tovább élhessen?

Politikai hírek.

A legközelebbi minisztertanács, mint értesülünk, két fontos közgazdasági és közforgalmi ügyben fog határozni. Azon előzetes egyezmények fölött tudniillik, melyeket a kereskedelmi miniszter a magyar dunagőzhajózási-társaság létesítése és a székely vasutat kiépítése ügyében kötött. Nincs kizárva annak lehetősége, hogy a kérdéses egyezményekre vonatkozó előterjesztések, a mennyiben ezt a parlamenti viszonyok alakulása megengedi, még a nyári szünet előtt törvényhozási elintézés alá kerülnek.

A szövetségi törvény reformja. Az igazságügyi miniszter megalkalta végül azokat a panaszokat, melyek ez irányban felmerültek, elhatározta a kereskedelmi törvény szövetségi részének gyökeres revízióját. Ezen főlattal Nagy Ferencz, a budapesti egyetem jeles szaktanára van

megbizva, ki a tervezetet remélhetőleg még ez év folyamán oly alakban készíti el, mely a jogos kívánalmaknak minden tekintetbe meg fog felelni. Ez esetben a pénzügyi miniszterium kebelében külön javaslat szükség is eslelnék, a mi tekintve hiányait cseppet sem kár,

A T. Ház.

Budapest, június 17.

A képviselőház tegnapi ülésén folytatták a valuta javaslat feletti vitát.

Pulszky Ágost tartotta meg elsőben záróbeszédét, a mely utóbb heves felszólalásokat provokált. Pulszky nem a legsimább modorban emlékezett meg az ellenzék szónokairól, sőt élesen és az ő szokásos gesztikulációi kíséretében támadta meg őket; természetes tehát, hogy az izgatott, ideges Pulszky lezkeadását nem hagyták megjegyzés nélkül. Tudni érdemes e mellett, hogy az ellenzék Pulszkinak még galambszelidség beszédeit sem hallgatja az említett madárhoz hasonló türelemmel, ha ő tehát még kiméletlenkedik is: a tableau könnyen elképzelhető.

Beöthy, Horánszky, Molnár Józsiás egymásután szólaltak fel, hogy vágásokat mérjenek Pulszkyra. Megis cselekedtek ezt derekasan; Pulszky dühösen, kielt arccal pattant fel helyéről mindannyiszor, hogy néhány kemény mondással könnyítsen lelkiismeretén.

Az ilyképpen szenvedélyes és izgatott szavu vitába újabb ütszöt dobott Horánszky Nándor, aki záróbeszéde elején Pulszkyval tartotta kötelességének leszámolni. Némileg éles modorban tette azt, azt mondván, hogy Pulszky beszéde szónoki rotyogás volt...

A valuta-kérdés utolsó szónoka Wekerle miniszterelnök volt, aki éles beszédben czáfolgatta a felhozott ellenérveket. A miniszterelnök beszéde azonban egészen más tenorból szólt, ő például Horánszkyról konziliáns modorban ismerte el, hogy a pénzügyek terén előkelő és nagy tudásu szak tekintélynek tartja.

A ház azután általánosságban és részleteiben is elfogadta a javaslatot.

A mai ülésen még alkalmat nyílt az új kultuszminiszternek, Eötvös Loránd bárónak is szónoki mivoltában bemutatkozni ámbátor a miniszter nagyon rövid szóval ajánlotta a nem állami tanárok nyugdíjazásáról szóló javaslatot, a mely még Csáky örökkéül maradt reája.

A mai javaslatával szerencsés volt: minden vita nélkül elfogadták.

A kompromisszum.

Budapest, június 17.

A kormánynak a főrendház egyházpolitikai ellenzékével tervezett kompromisszuma kérdésében ma délután, — mint azt már előre is jeleztük — ismét volt egy értekezlet és a kormány teljes kudarcával végződött.

Az ellenzék oszlopos tagjai közül senkit sem hívtak meg a konferenciára. A fiatalabbakat, a politikával kevésbé foglalkozó főrendeket invitálták csak meg a tanácskozára, azzal a nagyon is szembeötölő czéllal, hogy az ellenzék phalanxát megbontsák. Ezek azonban teljes szolidaritásban vannak, közülök csak néhány ment el az ülésre, nem azért, hogy engedményeket tegyenek, hanem azért, hogy ellenzéki álláspontjukat körvonalozzák.

Beszélik, hogy Szilágyi József a mai konferencián is szóba hozta a király akaratát, hogy a javaslat érdekében befolyást gyakoroljon a főrendházi ellenzékére. Tekintetbe véve a miniszterelnök nyilatkozatát, a mely az alsóházban Ivánának, a felsőházban pedig gróf Zichy Nándornak egyenes felszólítására kijelentette, hogy a korona befolyásolni senkit sem akar; nem vagyunk hajlandók föltételezni, hogy éppen a főrendház elnöke használja fel a korona nevét és tekintélyét pártpolitikai korteskedésre.

A király jogot vagy felhatalmazást senkinek nem adott arra, hogy szigorú alkotmányos álláspontját félremagyarázzák és pártok felett áll, törvényszerű semlegességét bármely irányban kétségbe vonják. Mert a korona uralkodik, — de egyetlen párttal sem konspirálhat.

A konferenciáról a következő értesüléseink vannak:

Az értekezletet Szilágyi József koronaőr, a főrendház másodelnöke hívta össze — a kormány megbízásából. Az ülést is ő vezette.

A főrendház ellenzéki tagja közül csak kevesen jelentek meg.

A tanácskozás a főrendház egyik bizottsági termében folyt le. Délután 3 órakor kezdődött, s fél 5-kor végződött.

Jelen voltak: dr. Wekerle Sándor miniszterelnök, Szilágyi Dezső igazságügyminiszter, Szilágyi József koronaőr, Czorda Bódog, Karap Ferencz, Hollán Ernő, id. gróf Széchenyi Imre, ifj. gróf Széchenyi Imre, gróf Festetics Taszilo, báró Rudnyánszky József, Máriássy János, gróf Andrassy Aladar, gróf Keglevich István és Gajzágó Salamon.

Szilágyi József elnök üdvözlötte a jelenlevőket és vázolta a tanácskozás tárgyát, hangsúlyozta, hogy a reform életbe léptetését a korona is óhajtja.

Báró Rudnyánszky József fejtegette a maga álláspontját. Propozíciója az volt, hogy a polgári házasságról szóló törvény-

javaslatot abban az értelemben módosítsák, hogy köteleztesse a felek egyházi kötésre s a polgári hatóság csak abban az esetben köthesse meg végérvényesen a házasságot, ha a feleket egyházuk papjai össze nem adják. A mi különben csaknem teljesen megegyezik gr. Apponyi Albert álláspontjával, tudniillik a Notheviléhe-vel.

Ifj. gróf Széchenyi Imre indítványa enyhébb volt ugyan, de kardinálisan alterálja a kormány álláspontját és közel áll a császárparagrafushoz.

Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök és Szilágyi Dezső igazságügyminiszter javasolta, hogy a törvényjavaslatot, mielőtt a főrendház hármas bizottságának.

E körül forgott azután a tanácskozás jó hosszú ideig.

Sem a két ellenzéki propozícióra, sem a miniszterelnök és az igazságügyminiszter javaslatára nézve megállapodni nem tudtak.

Az eszmecsereben a jelen voltak mind részt vettek. Csak Hollán Ernő nem, mert az ülésről a megnyitás után nemsokára eltávozott.

Szilágyi József elnök látván, hogy a tanácskozás megegyezésre nem vezet 1/2 5 órakor az ülést berekesztette.

A konferenciáról a félhivatalos Bud. Corr. ezeket írja:

Szilágyi koronaőr a főrendház másodelnöke ma délután fél 3-ra bizalmas értekezletre hívta meg a főrendház 18 tagját a melyen nevezetesen az a kérdés volt megbeszélendő, hogy mikor tárgyalassék a főrendházban a polgári házasságról szóló törvényjavaslat, illetőleg a képviselőház erre vonatkozó második üzenete, és hogy a javaslatot előbb az egyesült hármas bizottsághoz kell-e utasítani. A meghívott főrendházi tagok közül sokan megjelentek: Gróf Andrassy Aladar, Czorda Bódog, Festetics Taszilo gr., Gajzágó Salamon, Hollán Ernő, Karap Ferencz, Keglevich István gr. Máriássy János, Rudnyánszky József báró, idős. Széchenyi Imre gr. ifj. Széchenyi Imre gr. s Vértessy Sándor. A kormány részéről Wekerle miniszterelnök és Szilágyi igazságügyminiszter voltak jelen.

Az eszmecsere, a mely az elnöknek felette jelentőségű enuncziációval kezdődött, a dolog természeténél fogva nem végződött határozattal. A beszélgetés tartalmára nézve a jelenlevők titoktartásban állapodtak meg.

A földművelési tárcza.

Mint Budapestról írják, a honvédelmi miniszteriumban — egész biztosra veszik, — hogy báró Fejérváry Géza, a honvédelmi miniszter, nem fogja sokáig a földművelési tárcza ügyeit is vezetni. — Eppen ezért Fejérváry nem is kereste a miniszterium tisztviselőivel való megismerkedést, hanem csak az előadókat fogadja, a kik jelentéseket tesznek neki s aláírandó okmányokat terjesztenek eléje.

A két tárczát vivő miniszter különben a jövő hónap elején hosszabb szabadságra akar menni, s mivel két miniszteriumot nem lehet egyszerre vezető nélkül

AZ ELLENZÉK TARCZÁJA.

1894. Június 18.

A doktor Gordon engesztelő áldozata.

— Angol regény. —

Az „Ellenzék” számára fordította:

AMICA.

VI.

(Folytatás.)

(17)

— Nem tudnék ön ellen olyan vétséget elkövetni — folytatta Filippa szeliden. Ön azt gondolja, hogy szeret — ah, Dick, ne haragudjon! Az, a mit én irántam érez nem szerelem. Az részvét, szájalom, gyöngédség, mert elhagyott és szerencsétlen vagyok — de nem szerelem. Az el fog mulni, és ön találni fog egy fiatalabb és vidámabb leányt, aki az egész szívét fogja önnek adni, és boldoggá teszi, és úgy fogja szeretni a hogy ön megérdemli; és — miután én —

A Dick szemei áthatóan, élesen, szenvedélyesen rajta csüngöttek. S azoknak a jelekre hatása alatt azok a hazug szavak, melyeket mondani akart kimondatlanul haltak el az ajkairól.

— És miután nem tud szeretni! — végzé be helyette az ifju. Maga nem tudta azt mondani!

Látja maga nem tudott oly kegyetlen lenni.

És Dick diadalmasan kapta ötlet a karjaiba, a leány feje elnehezülve esett a vállára s a Filippa tűz világította szobájában csendesség volt.

Filippa oly mozdulatlanul nyugodt a karjaiban, hogy az ifju azt gondolta, hogy elájult.

De ime megmozdult, és Dick visszahelyezte ötlet a kis karos szék vánkosai közé. Valóban úgy látszott mintha néhány percze elveszítette volna az öntudatát, mert a szemei félig be voltak csukva, az ajkai nyitva voltak és hamvas szürkék. Oly betegnek és oly gyengének, oly képtelennek látszott arra a harczra, melyet vivnia kellett, hogy Dick egész önzetlenül vágyott ötlet attól megmenteni, s hallgatva és kimondhatatlanul aggodalommal nézte ötlet.

— Látja — mormogá a leány a midőn kissé magához jött látja, hogy beteg vagyok; szavai szomoritanak.

Kegyetlenség engemet így gyötörni.

— Gyötörni magát? — ismétlé Dick bánatosan hangon. — Filippa, ez kegyetlen szó.

— De igaz, volt a fáradt válasz. Nem látja, hogy mennyire megviselt ez a sok küzdelem? Azt gondolja, hogy el tudnám birmi az anyja haragját, a barátai nehezítését és az ő megvetését?

— Ah — folytatta keserűen — azt gondolja, hogy én nem tudom, hogy azok kötelessége önt el lépéstől visszatartani? Azt gondolja, hogy én egy önhöz illő feleségnek gondolom magamat — én, a falusi tanítóné, egy hervadt, öreg és —

— Akit úgy szeretek, hogy még soha sem szerettem, és a hogy más asszonyt soha sem fogok szeretni — szakítá félbe az ifju szeliden. Filippa, maga sérteni próbál engem?

Sérteni, önt? — ismétlé a leány nagy szomorú szemeit az ifju arcára emelve. Oh Dick, hát nem akar megérteni? Tudom,

hogy mi mily szerencsétlenné tesszük Lady Marcit — nem csak szerencsétlenné de betegé, és én ennek véget akarok vetni. Ne gondolja, hogy az ön jószágát és nagylelkűségét nem érzem — nem vagyok olyan helyzetben, hogy annak annak a nagyságát ne lássam; de édes Dick, nagyon szegény jutalom volna azokért tőlem, ha szaván fognám, és egy olyan feleséggel terhelném meg akit nem sokára szégyellene hitvesének mondani.

— Szegyéleném? Miféle boldogság ez! kiáltá Dick gyöngéd szemrehányással. Oh, szerelmem, Miféle tulajdonság az a mivel a feleségemnek birmi kellene a mi nincs meg magában? Édes próbáljon hozzám lehajolni — és tegyen méltóvá a maga nemese életéhez!

Az ifju feje a leány összekulcsolt kezére borult, s rövid csendesség volt. — Ah, mily nehéz volt nem engedni! Dick oly jó és oly gyöngéd volt, Filippa oly elhagyott és szerencsétlen! — De még akkor is ha egyéb nem volna közöttük, az atyja gyengesége olyan akadály volt, a mit nem lehetett átlépni. — Ő oly sokat és oly kegyetlenül szenvedett a miatt, hogy nem engedhetne, hogy az általa szeretett férfi boldogabb életére a súlyedésnek az a szegyenítő árnyéka essék és ő nem hagyhatta el az atyját míg — annak szüksége volt reá.

Mindez nagyon szomorú és reménytelen állapot volt, gondolá a leány a mint a térdére hajlott barna főre nézett. — És lady Marcia is szenvedett; hallott fának a falusi tanítónő iránti szerelméről és kétségtelen, hogy kinos jelenet volt a háznál a mi a rektor által említett ájulási rohamot idézte elő. Hogy tudna ő, rövid boldogságot nyerve magának, annyi fájdalmat és szerencsétlenséget okozni? — És vajjon ő még rövid időre is — boldog len-

ne? — A felette levő árny nem jutna mindig eszébe? Nem volna-e folytonosan azon tudattal üldözve, hogy a Dick szerelme azon megpróbáltatások előtt melyeknek alá lesz vetve megszűnik? — Hiszen az a tudat, hogy Dick szereti őt, annyi gyötrellemmel vegyes örömtől hozott neki, hogy többet elbirni nem volna ereje! — Nehány rövid pillanatig nagyon boldog volt és ezt a boldogságot egy élethosszig tartó lemondással és sóvárgással kell megfizetnie; míg ő — ez a férfi, a ki őt mostan annyira szereti — néhány hónap múlva el fogja felejteni ezt a boldogságot és képes lesz hőbortja felett mosolyogni.

Szegény fu, most nem tudott mosolyogni felette, mert a leányra emelt esdeklő szemeiben könnyek voltak.

— Filippa édes — sugta — gondolja meg még egyszer a válasszát.

A leány önkénytelenül jött szeretetteljes mozdulattal simított a félre a Dick homlákáról a haját; halántékait érezte lüktetni a keze alatt, melyet Dick az ajkaihoz vont és megcsókolt.

— Édes, adjon nekem más választ — könyörgött mosolyogva, ámbár a szemei homályosak voltak — Filippa igérje meg, hogy a feleségem lesz.

— Nem tehetem volt a hamvas szürke ajakkal rebegett választ.

— Csak egyetlen egy ok van miért a visszautasítását elfogadom, — válaszolá Dick határozottan, majd nem hidegen azon erőszak alát, melyel kénytelen volt magát fékezni, Filippa, ha maga szeret engem, semmi sem választhat el bennünket.

Elhallgatott, és szemei az esdeklő szerelem szenvedélyével néztek az övéibe. A leány úgy érezte mint ha a kis szobának a padozata súlydini kezdene alatta és egy pillanatig nem tudott szólni.

— Filippám, drágám, szerelmem, — kiáltá az ifju, — látja maga —

— Én nem szeretem önt, — mondá halkan. Mem lehet a felesége.

— Ez a határozata? — kérdé Dick oly különös fátyolozott hangon.

— Igen, — válaszolá Filippa, és azt kívánta, hogy bár abban a pillanatban meg tudott volna halni.

Az ifju egy pillanatig hallgatva nézett reá; aztán előre esett a feje a leányhoz és a szoba csendességét egy férfi elfojtott zokogása törte meg. E hangra a leány vadul rettent fel, és aztán tehetetlenül rogyott vissza. Úgy érezte mint ha a halál küszöbén volna.

— Ne, oh ne tegye! — sugta végre gyöngéden. Dick, én nem tudom kiállani, hogy magát így lássam.

A leány hangja még e nagy gyötrelmében is elhatott hozzája és iszonyú erőfeszítést tett, hogy önmagát visszanyerje.

— Bocsásson meg, — mormogá és lassan felállott, ekkor elfordult a leánytól, hogy az ne lássa, az ő dult, könnyektől áztatott szenvedő arcát.

Hogy a szavait követő csendesség mennyi ideig tartott, azt egyikük sem tudta volna megmondani. Filippa csak félig volt az eszméletén, míg a Squire szerencsétlensége, kétségbeesése és keserű csalódása ellen küzdött. S a Filippa által mondott hazugságot elhitte és visszautasítását elfogadta.

Tehát mindennek vége volt, gondolá vigasztalhatatlanul; Filippa nem szeretett őt, és neki el kellett menni őt ott hagyni egyedül — sőt sokkal rosszabbul mint ha egyedül lett volna — ily szenvedő állapotban ott kellett hagyni öltalom nélkül.

(Folyt. köv.)

hagyni, akkorra okvatlenül meglesz az új földművelési miniszter.

Ez pedig — így beszél a honvédelmi miniszteriumban — Gromon Dezső államtitkár lesz, a ki báró Fejérváry Géza szabadsága idején a honvédelmi tárcza ügyeit is vezetni fogja. Ha a kinevezés megtörténik, honvédelmi államtitkár valószínűleg Kasits Péter miniszteri tanácsos a honv. min. legagilisebb tisztviselője lesz, a ki a véderő-törvényjavaslatának is szerzője.

Egy másik forrás szerint új jelöltje van az árván maradt földművelésügyi tárczának. Ez somogyvári gróf Széchenyi Imre. Szombaton este mint komoly jelöltet halottuk említeni, a kivel Wekerle már tárgyalásokat is folytat.

Gróf Széchenyi Imre földművelési miniszteresége esetében, Miklós Ödön, a ki jó barátja és igen sok tekintetben elvtársa a grófnak, megtartaná az államtitkárságot.

Gróf Széchenyi Imre kora ifjúságától fogva az agrár politika barátja, bejárta Amerikát, s ott szerzett tapasztalatait idehaza igyekezett érvényesíteni.

Az Országos magyar gazdasági egyesület működésében tevékeny részt vesz, egyik szakosztályának elnöke, több gazdasági politikai munkát írt, s két év előtt, mint a Balaton vidéki szőlőtelepítések kormánybiztos, beutazta a németországi telepítéseket, s alaposan tanulmányozta a járadéktörvényt, melyről felolvasást tartott és egy külön kötetben számol be.

A temesvári „Dreptatea“ a következő furcsa hirt hozza: „Azon hír kering, hogy a szász képviselők, kik a kormányt a polgári házassági törvényjavaslat megszavazásával támogatták ezért a szolgálatért cserébe egy szász minisztert kérnek. Ez a hír annál valószínűbbnek látszik — mert összeköttetésben áll a földművelésügyi miniszter székkel, mely üres és a melynek betöltésére vonatkozóan idáig még nem történt semminemű döntés.“

Merénylet Crispi ellen.

Róma, június 16.

Ma délután 2 óra 20 perczkor, mikor Crispi miniszterelnök hazulról a képviselőházba hajtott, abban a pillanatban, mikor kocsija a Via Sixtinába kanyarodott, egy fiatal, fekete-hajú ember ugrott a kocsinhoz, pisztolyt rántott elő zsebéből és a miniszterelnökre lőtt. Egy rendőr, ki éppen ott állt, fejbe ütötte a merénylet, mire az eszméletlenül összerogyott. Crispi, a nélkül, hogy utját felbeszakította volna, azonnal tovább hajtott. Mire a képviselőházba ért, a meghiusult merénylet híre megelőzte őt s mikor nyugodtan megjelent a teremben, minden oldalról körülvtették a képviselők és kérdésekkel ostromolták.

Miközben Crispi a történeteket elbeszélte, jobbra is, balra is szorított kezét a hosszú emlékeztetőbe fog vésődni. Nem tudja — ugymond — hogy mivel vonta magára a merénylet gyűlöletét, mert ő mindig kötelességét teljesítette és ugyanazt fogja tenni rendíthetetlenül a jövőben is. A király szányságával küldött meg Crispi-nek a képviselőházba szerencsekívánatait. A merénylet felől azt hallani, hogy tegnapelőtt érkezett szülőhelyéről, Lugóból Rómába és a Paradiso nevű munkásszállóba szállt. Neve Pietro Lega, foglalkozására nézve asztalos és huszonnyé éves.

A rendőrigazgató előtt anarkhistának vallotta magát. Mikor meghallotta, hogy Crispi sérületlen maradt, ösztönét sajnálkozott a merénylet meghiusultán és egyre azt fájlalta, hogy a halálbüntetés el van törölve, ugy szeretett volna a hóhér pallosa alatt meghalni. Ma estére Crispi tiszteletére manifesztációt terveznek.

Gazdasági tanulmányi kirándulás.

Az erdélyi gazdasági egyesület folyó június hó 25-én indulva nagy gazdasági tanulmányi kirándulást rendez, ha erre kellő számú jelentkezés történik.

Kiindulás Kolozsvárról Nagyvárad felé közben az egeresi és mezőteleki műtrágyagyárak, valamint Nagy-Váradon a nevezetesebb ipar üzletek megtekintése. Onnan tovább utazás Békés-Csabán és Orosházán át Mágocsra, a gróf Károlyi Alajos hagyatékát képező uradalomba s onnan tovább Szegedre, a Mezőhegyesre. Onnan uradalmak megtekintése után Aradon át — egy nagy szarvazár megtekintése után — visszazs a végezetül a gróf Teleky Árvéd drasói szintén mintaszerű uradalmának megtekintése és onnan haza.

Indulás Kolozsvárról jun. 25 reggel 5 ó. 25 p. gy. v.
Érkezés Egeresre jun. 25 reggel 6 ó. 07 p. gy. v.
Indulás Egeresről jun. 25 reggel 8 ó. 19 p. sz. v.

Érkezés Mező-Telegre jun. 25 d. e. 11 ó. 07 p. sz. v.
Indulás Mező-Telegről jun. 25 este 10 ó. 07 p. sz. v.
Érkezés Nagy-Váradra jun. 25 este 10 ó. 44 p. sz. v.
Meghálás.
Indulás Nagy-Váradról jun. 26 d. e. 10 ó. 15 p. sz. v.
Érkezés Orosházára jun. 26 d. u. 3 ó. 06 p. sz. v.

Meghálás Mágocsán.
Indulás Orosházáról jun. 27 d. u. 3 ó. 13 p. sz. v.
Érkezés Szegedre jun. 27 d. u. 4 ó. 38 p. sz.

Meghálás.
Indulás Szegedről jun. 28 reggel 4 ó. 20 p. sz. v.
Érkezés Mezőhegyesre jun. 28 reggel 6 ó. 59 p. sz. v.

Meghálás.
Indulás Mezőhegyesről jun. 29 regg. 7 ó. 10 p. sz. v.
Érkezés Aradra jun. 29 regg. 8 ó. 50 p. sz. v.

Indulás Aradról jun. 29 d. u. 4 ó. 30 p. sz. v.
Érkezés Gyulafehérvárra jun. 29 este 11 ó. 07 p. sz. v.

Meghálás.
Indulás Gyulafehérvárról Brassóra 30-kán reggel kocsin.

Vissza Drássóról Alvinczre a jun. 30. este 10 ó. 53 pkor induló vonathoz, azzal haza.

Az utazás költségei, a vasuti jegyet, étkezést és vendéglői elszállásolást stb. tehát mindent számításba véve, 50—60 frtot tesznek ki első osztályban utazva. Második osztályban a jegy árának különbözete.

Ezen kirándulásban részt vehetnek azok is, a kik az erdélyi gazdasági egyesületnek nem tagjai.

A részt venni kívánók azonban felkérnek miszerint f. hó 21-éig (csütörtökig) tegyék meg írásbeli bejelentésüket az Erdélyi Gazdasági Egyesület titkári hivatalához (Kolozsvár Belkőzp. utca 11. sz.) hogy az intézkedések minden tekintetben idején megtehetőek legyenek.

Esetleges programváltoztatásról, a jelentkezők levélben értesíttetnek.

Erdélyi gazdasági egyesület.

A mentő egyesület közgyűlése.

Kolozsvár, jun. 18.

A kolozsvári önkéntes mentő egyesület tegnap délelőtt 10 órakor a város-ház nagytermében tartotta meg dr. Haller Károly elnöke alatt ez évi rendes közgyűlést szép számú tagok jelenlétében kik között az egyesület tisztviselőin kívül ott láttuk gr. Teleky László, Lázár Aurél kir. főügyész, Deák Pál főkapitány, Kornely János szaktanácsos, Szekula Ákos vezérfelügyelő, Szenkovics Márton, dr. Belnel János, dr. Urbanetz Ede, dr. Sajtos Károly, Virányi István stb. tagokat.

Elnök az ülést megnyitván a jegyzői teendők teendők végzésére dr. Urbanetz Edét kérte fel. Ezután dr. S. Pataky László igazgató részletes jelentése olvastatott fel az egyesület múlt évi működéséről. A jelentés mindenekelőtt meglepő szavakban emlékszik meg ama nagy veszteségről, mely az egyesület br. Bornemisza János stb. tanácsosnak egyesületi védnöknek elhunytával érte. A derék főur egyike volt ama lelkes férfiaknak, kik minden szép, jó s nemes ügyet felkarolnak és hathatósan támogatnak. Epen ezért lesz örök emléktől az elhunyt védnök jótékonyasága, az egyesület dr. Haller Károly elnöke alatt küldött-ségileg adott kifejezést és díszes koszorút helyezett az elhunyt ravatalára. Hasonló veszteség érte az egyesület gr. Miklós választmányi tag elhunytával is.

Az egyesület múlt évi működését a jelentés részletesen eseteli, melyből a következőket említhetjük fel:

Összes működés.

1. Balesetek száma s az ezeknél nyújtott segély, 813, 2. betegszállítás 203, 3. mozgó őrség 481, 4. tűzhöz kivonulás 7, 5. fertőtlenítés 198, összesen 1702.

Ezekből nappalra esett 1393, éjjeli időre 309. Balesetek közül volt:

I. Hirtelen támadt rosszullét és megbetegedés 221 és pedig általános rosszullét 71, eskór 30, ájulás 6, gutaütés 1, vérzés 5, heveny alkoholizmus 26, véletlen mérgezés 1, fagyás 2, gőrcsök 78, elmezavar 1.

II. Sebzetek és sérülések 521 és pedig agyágrázódás 1, csonttörés 23, ficam 11, vérzés 3, égési seb 8, zuzott szakított seb 212, zúzódás 120, vágott és metszett seb 101, szurt seb 20, lövési seb 9, idegen test eltávolítása 8, harapási seb 5.

III. Öngyilkosság és öngyilkossági kísérlet 11 és pedig löfégyverrel 2, önmérgezés 6, önakasztás 2, késsel 1.

IV. Egyéb esetek 34 és pedig sérv 3, heves szívfájdalmak 4, hirtelen szülés 1, önkivületi 22, vízbeesés 4.

V. Halál eset 26.

Igénybe vétetett az egyesület a rendőrség által 449, magánfelek által 361, katonaság által 3 esetben. Betegszállítás első segéllyel kapcsolatban 126, megkezesés folytán 82, összesen 208. Ezek közül a Károlyi orsz. kórházba 89, magánlakásra 35,

szülőházba 5, katonakórházba 2, járványkórházba 76, szegények házába 1.

Az összes 813 baleset közül a város területén 790, külterületen 7, más községben 16.

Hónapok szerint: januárban 51, febr. 40, márciusban 41, áprilisban 72, júniusban 85, jul. 100, aug. 102, szept. 72, okt. 82, nov. 73, decz. 38. Ezek szerint legtöbb volt augusztus havában 102, legkevesebb december havában 38.

1892. február hó 28-tól vagyis az egyesület 1893. december 31-ig s így 1 év és 10 hónap alatt az összes működés eredménye következő: 1) balesetek száma s az ezeknél nyújtott segély 1893. 2. betegszállítás 404, 3) mozgó őrség 785, 4) tűzhöz kivonulás 19, 5) fertőtlenítés 198; mindössze 2799.

A Tanács József által felolvasott pénztári kimutatás, mely a lefolyt évről 211 frt 73 knyi fölösleget mutat, örvendtes tudomású vétetett, ugyszintén a Kornely János számvizsgáló bizottsági jelentése is, melynek alapján a buzgó pénztárnoknak köszönet szavaztatott.

Az 1894-iki évről előterjesztett költségvetést a választmány javaslata alapján a közgyűlés elfogadta, ugyszintén a mutatkozó deficit fedezésére tett indítványt is. Végül a közgyűlés, titkárra dr. Urbanetz Ede mentő orvost, választmányi tagokul pedig br. Feilits Arthur, Matskási Pál, Szekula Ákos és dr. Sajtos Károlyt választván meg, dr. Haller Károly elnöknek pedig buzgó működéséről, jegyzőkönyvi köszönetet szavazván, véget ért.

Egy és más.

A szórakozás hiánya kísért. A holt saison még igazában be sem köszöntött s már is mély némaság honol városzerte. A nyári egyhanguságot semmi sem üzi el és semmi sem nyújt élvezetes szórakozást.

Igaz, hogy volt egy pár majális, de a nagy közönség ezekre is, hamar ráun, mivel mindenik, ugy hasonlít egymáshoz, mint két tojás. Publikum, zene, táncz egy és ugyanaz mindeniken. A cigány annyit kinozza egy saisonban ugyanazokat a tánczdarabokat, hogy az ember ideges lesz bele.

A másféle szórakozások is, a melyek a város falai között feltalálunk, el vannak kapatva a közhasználattól.

Támburások! és mellé szabadkai támburások. Uram teremtőm! Immár ugy van velük a közönség mint a verklivel: nyakig.

Zengeráj! budapesti! Ezek is olyan kénytelen jönnek unnek mint a közüti vasut. Aztán annyit látta az ember mintha toronyórak volnának.

A viaszpanoráma, vagy Panoptikum is immár számtalanszor kísérti meg a szerencsését a Széchenyi-téren és mutogatja bánális nézni valóit.

A világszínház pedig annyira naiv, mint egy kisdödvoda.

Még a körhintá — magyarul ringlispil — volna hátra, de a distingválit érzékű emberek idegesek is lévén, — nem szeretik a szédületes szórakozást.

A kolozsvári nemzeti színház korán szokta bezárni ajtait, mivel olyan mint a vándor madár: tavasszal új hazát keres. Télen nemzeti színpézek, nyáron kóbor színpézek.

A közönség pedig meglehetősen vágyódik valami pénztérő látni való után. Élénk bizonyosságát adta és adja ma is ezen vágyakozásnak, mert a nyári színházat, valami hétköznapi büvésztérre a roskadásig megtöltötte és a trencsintéri világszínház mindig telel sátor előtt mutogatta primitív babáit.

Mindezek azonban igen hiányos és problematikus művelvezetést nyújtanak és a publikum unatkozik.

A holt saison nehéz terhe lassanként elborít mindent és küzi az emberekre a zöldbe. Kődös, álmos kilátások a jövőre is, csak valami távoli mécs világol a színészek visszatérésével. Talán a nyári színház néhány mulatságos látványa beűtne. Ha már ilyen látványosság. — a mely egyszerűsmind mulatságos is volna — volna.

Mert igen természetes, hogy sem a „Keleti utazás“-ban, sem „Strogoft Mihály utazása“-ban, sem a holdba való utazásban nem fog utazni a közönség. Ezek az utak már ismeretes járt utak. Es ez egyszer a járt utat szívesen felcserélnék a járatlannal.

Majd kisül, hogy miféle ujdonságot hoznak színészeink ide ebbe a támburás, zengerájos, panorámás világba, a melyektől hemzseg a korai holt saison.

A—c.

MINDENFELE.

Kolozsvár, június 18.

— Hideg idő A fagyos szentek, sőt a komor Orbán is kitűnően viselkedik magukat, minek folytán alaposan remélhettük, hogy pompás tavaszi napok következnek és szép, fokozatosn belezúrkunk az elmaradhatatlan kánikulákba. A milyen alaposan reméltük ezt az előbbi hónapok szolid viselkedése folytán, oly alaposan csalódtunk. Junius hónap eddig csak nem egészen olyan volt, hogy beillett volna a szeszélyes áprilnak. A hőmérő csak egy nap alatt is annyi össze-visszaugrást tett, hogy alig lehetett figyelemmel kísérni. Pár nap óta aztán valóságos októberi, ha nem nóvenberi az idő arculata.

— A siketnémák vizsgálja tegnap délelőtt folyt le az intézet vizsga termében a jelen voltak élénk érdeklődése mellett. Miniszteri biztosul Pivár Ignác az váci intézet igazgatója jelent meg és teljes megelégedéssel konstataa a kitűnő eredményt, mit a növendékek vizsgáján tapasztalt. A vizsga az Ur imádságával kezdődött, melyet Handrea Sándor mondott el, jól érthető hangon, azután a hitoktatók vizsgáztatták növendékeiket a vallásból Máthé István rom. kath. lelkész, Bartók Jenő református lelkész és Bekart Andor unit. lelkész. Azután az osztálysook vezetői mutatták be a növendékek előadását. Ulrich Géza az első osztályokat, kik csak még egyes szavakat tudnak kiejteni. Elhart József a második osztályukat, Gacsér József a harmad osztályukat, Nagy Péter a negyed osztályukat és végül Olgyay az ötödévesekkel, a kik már a térképeken is megmutogatták Európa egyes államait, folyóit, hegyeit. Ezzel a szóbeli vizsga bevégeződött és a növendékek között Szvacsin Géza tanácsos, intézeti felügyelő kiosztotta a nemes szívű emberek ajándékait. Végül a növendékek a tornászatan való ügyességeket mutatták be. A — közönség az egész vizsgát gyönyörűséggel hallgatta végig. A növendékek munkái a munkateremben voltak kiállítva. A szebbnél szebb himzések, fehérmennő varrások, kékfejtők és kosárfonás a növendékek kézi ügyességéről tanuskodtak.

— Siket-némák vizsgáján a gyermekek közötti kiosztásra, ajándékozottak: Gróf Beldi Ákos főispán 20 koronát, Bíró Béla apát 1 arany és 10 korona, Anonimius 10 korona, Salamon Antal tanácsos 10 korona, dr. Spányik József honvédezedorvos 10 korona, Pivár Ignác a váci intézet igazgatója 6 korona, Máthé István rom. kath. lelkész 4 korona, Gyulay László 3 korona, Ferenczy Ignác 2 korona, Péterffy Dénes unitárius lelkész Gibbon A. és Polcz Albert könyveket és írószereket.

— A memorandumos pápa a börtönben. Domide Geraszimot, a memorandumpörben 2 évre és 8 hónapra elítélt 6-radnai papot, tegnapelőtt Balázsfalván letartóztatták és a kolozsvári fogházba vitték. Domide ur, ugy látszik, elfelejtette, hogy irásban is arra kötelezte magát, hogy ha Ó-Radnáról távozni akar, azt előbb a kolozsvári sajtóbírónál, Bodor Lászlónál bejelenti. Híradás nélkül elutazott Balázsfalvára. A kolozsvári főügyesség a sajtóbírónál indítványozta e letartóztatást, a mit Bodor el is rendelt. Dzmidet a csendőrség éppen akkor fogta el, mikor Balázsfalváról Nagy-Szebenbe készült, a honnan valószínűleg Oláhországba akart szökni. Onnan Kolozsvárra szállították, a hol Lázár főügyész ugyanazt a kényelmes szobát adta a melyben Russu is volt, Domide még tegnap föllebezett a törvényszékhez, a mely azonban helyben hagyta az intézkedést, sőt mint sajtóbírósa maga is elrendelte e letartóztatást. Domide ügyvédje, Ilea György dr. utján föllebezett a táblához. Rendkívül le van verve és rösteli a dolgot.

Az ügyesség fogházából különben ma helyezték szabadlábra Barciu kispapot kit annak idején a havasokon való lázításért fogtak el.

— Sajtóper lesz holnap Kolozsvárt ismét a kétszékűnél Baltes András, a Tribuna bérlet szedő-szerkesztője és Popa Neesa János kiadó a vádlottak. Azzal vádolják őket, hogy az oláh mártirokhoz részvénytulakozatot intéztek, a mely részvénytulakozat hangja csak a mellett bizonyít, hogy ezek az urak nem a bírórság elé, hanem a tébolyházba valók. A megindított, vizsgálat kiderítette ugyan, hogy a részvénytulakozatoknak nemcsak a vádlottak, hanem többen is aláírták, de pl. Bozga Flarion, Hangamatz dr. tagadják, hogy az aláírás az ő kezök írása. A többi aláíró meg azt vallja, hogy velők aláírtak ugyan valami nyilatkozatfélért, de csak úgy, hogy azt magánlevél gyanánt küldik el, nem adják nyomdába, sőt azt állítják, hogy az a nyilatkozat, mely a Tribuna hasábjain napvilágot látott, nem az, a melyet ők aláírtak.

— Ujabb kérés az eperjes utcából. Az eperjes-utca lakói újabb kéréssel fordulnak a városi tanács fejéhez, arra kérve, hogy tegye némiképen járhatóvá ezt az utcát. A sár itt oly fepeketlen, hogy az iskolába járó gyerekek alig tudnak átvérgődni rajta. A felnőttek is ügygel-bajjal tudnak átvérgődni az utca pocsolóján. Vegye tekintetbe a hatóság, hogy itt is mind adófizető polgárok laknak, a kiknek érdekeit nemcsak a választáskor, hanem ilyenkor is szem előtt kellene tartani, itt van a képezde, elemi iskola stb. a melyeknek növendékei, tanárai nagy bajjal közlekedhetnek az elhanyagolt utcán. Már tin repülő gépének feltalálását hiába várják az eperjes-utca lakói, falábakon pedig

nem közlekedhetnek, mert esténként ross az utcái világítás. Gondoskodják tehát a város, habár ideiglenesen is járható utról az eperjes utcában.

— Mükedvelői előadás. A nyári színházban az idei első előadás f. hó 24-én vasárnap lesz a „kolozsvári hölgyek ház-bérszergélyző fillér-egylet“-e javára. Színe kerül két kitűnő vígjáték meg pedig a „Végrehajtó“ Ábrányitól; s a „Közügyek“ Berczikről — mükedvelők által előadva. Mindkét darabból a próbák már javában folynak Ditrói igazgató és Z. Kiss Béla rendező buzgó támogatásával. A közreműködők — Csipkés Mariska, Rosenberger Fanni, Bartha Ágnes és Pap Berta kisasszonyok, Kovács Dezső, Bene Ferencz, László Ferencz, Bartha Zsombor, Varga Viktor ér Hadházi Sándor — neve teljesen garanciát nyújt az elérendő sikerre nézve. Az érdekesnek ígérkező mükedvelői előadás tervezésében és rendezésében az egyelet fáradhatatlan elnöke Albach Gézáné s az egylet választmánya buzgólkodik. Jégyekre már fehet előjegyeztetni Hadházi Sándor egyleti titkárnál (vármegyeház). Az est teljes műsorát legközelebb közölni fogjuk.

— Nyilvános köszönet. Az unitárius főtanoda ifjúsága által június 2-án rendezett tavaszi tánczvigalom alkalmából felírtak:

Albert Dénes 2 frt, Augstein Gyula 50 kr. Boros Sándor 3 frt, Boros György 2 frt, özv. Balaskó Ferenczné 1 frt, Biasini Sándor 2 frt, Benkő Mihály 1 frt, Bodola József 1 frt, Beczkai Péter 50 kr. Dézi Mihály 1 frt, Bóczi Ferencz József 8 frt, Fekete Gyula 1 frt, id. Fekete Pál 2 frt, Fekete Gyula 1 kr. Gál Sámion 2 frt, Grünvald Lipót 2 frt, özv. Groisz Gusztávné 2 frt, Gyulás László 2 frt 46 kr, Gyulás Árpád 3 frt, Hajós János 5 frt, Haller Rezsőné 2 frt, Hegedüs Sándor orsz. képv. 10 frt, P. Horváth Kálmán 20 frt, Hüttler Alajos 50 kr, Iszlai Márton 2 frt, Jakóbi Lajos 1 frt, Jakóbi N. 3 frt, Kővári László 9 frt, Kanyaró Ferencz 4 frt, Kozma Ferencz 3 frt, özv. Kriza Jánosné 1 frt, Kriza Sándor 1 frt, Krisik Ferencz 1 frt, Kovács János 2 frt, Lázár Ernő 1 kr, dr. Lehman Róbert 3 frt, Lehman Róbertné 1 frt, Lópi Endre 1 frt, dr. Meltz N. 3 frt, Mandl Albert 2 frt, Molnár Sándor 2 frt, Mózes András 3 frt, Mikó Imre 5 frt, dr. Nyiredi Géza 2 frt, Nagy Piroksa 1 kr, Nagy Nelli 1 kr, Pálfi Mórítz 1 frt, Péterfi Dénes 2 forint, Pongrácz Lajos 2 frt, Ptacsnik József 1 frt, Pákei Lajos 4 frt, Rosenfeld Miksa 2 frt, Szász Ádám 5 frt, dr. Sigmund Józsefné 2 frt, dr. Veres Vilmos 1 frt, dr. Wettenstein József 3 frt, Zobácz Ferencz 1 frt. Ez adományokért fogadják a szives adakozók a bizottság halás köszönetét; ugyszintén Duhony János is, ki a terem díszítésénél a kialakítottakon kívüli tárgyakat, díj nélkül bocsátotta a bizottság rendelkezésére. — Kolozsvárt, 1894. Junius 15-én. A rendező bizottság nevében Gál Kelemen biz. elnök, Tüske Ferencz biz. alelnök, Bedőházy Gábor biz. pénztáros, Varga Dénes biz. titkár.

— Nyílt számadás és köszönet. A kolozsvári szaboloszeged szakegylete által folyó hó június 10-én a „Hójai“ erdőfő rendezett nyári tánczvigalom összes bevétel 140 frt, kiadása 104 frt 12 kr, maradt tiszta jövedelmén 35 frt 88 kr. Tisztelettel jegyeiket kiváltották: Veisz Adolf, Harkó Lajos, Pap László, Márczinkievitz Ignác 2—3 frttal, Csupor Sándor Beszterczéről 1 frt 40 kral, Lucs András 1 frt 50 kral, Deák István 1 frttal, Mathuber Antal 1 frt 20 kral, Szilveszter Ferencz 1 frt 70 kral, Budai József 1 frttal, Budai László 1 frt 50 kral, Balog Márton, Barna Vilmos 1—1 frttal — Felülfizetni szivesek voltak: Kulin István 20 kr, Zászknóyi József 50 kr, Báthory Gábor, Budai Árpád, Sarkadi Mihály, Szőke Endre, Vékony János 20—20 kr, özv. Fatiás Menyhértné 10 kr, Molnár Ferencz 10 kr, Prell Károly 20 kr, Petró András 30 kr, Molnár Sándor 10 kr, Murvay Zoltán 30 kr, Kővári József 1 frt, Pákolci Szaniszló 20 kr, Kovács Emil 10 kr, Kvári János 20 kr, Morvai István 20 kr, Strammer József 20 kr, Dukár Mátyás 20 kr, Fogadják a nemesszívű adakozók, ugyszintén Endstrasser Benedek építész ur a felajánlott deszkákról, valamint Imre József vendégülös a jó és jutányos kiszolgálataért a szakegylet halás köszönetét. A rendezőség.

— Czecz Pétert, a kolozsvári első temetkezési intézet tulajdonosát tegnap d. u. 4 órakor temették el az elhunyt rózsatacazi lakásáról óriási részvét mellett szakadó esőben. A temetési gyászszertartást Péterfi Dénes unitárius lelkész végezte, megleg hangon emlékezve meg az elhunyt férfin jó szívről, és humánus érzéséről Czecz áldozatkészségével igen sok szegénységben sanyilódó gyászoló család sorsán igyekezett az által enyhíteni, hogy sajátjából rendezett temetéseket. A részvétnek nagy mértékű nyilvánulása elismerés volt a közönség részéről az elhunyt működése iránt, ki szomorú feladatát sok igyekezettel, tapintattal és odaadással teljesítette. Pihenjen csendesen!

— Tüzoltó temetés. Egy bajtársukat temették el tegnap a kolozsvári önk. tűzoltó egyletben. Tondora Lajos szivattyus osztálybeli szakasz vezető temetésére volt ki tegnap d. u. testületileg az egész egyesület zenekarral az elhunyt győrgyalvi

szai lakására. A menet élén volt Polcz Dezső főparancsnok. A századot Bartha József mászó osztályparancsnok vezette. A menet folyamán a zenekar gyászdalokat adott elő. A korán elhunyt szorgalmas bajtárs özvegye utján.

— **Vizbefúlt gyermek.** Ma délután 3 órakor a hid-utczában épülő Kis-Százados hidjánál egy 12 évesnek látszó fiúcska holt tetemeit fogták. Nem tudják még, hogy véletlen szerencsétlenség folytán fulladt-e vízbe a szegény fiúcska.

— **Gyászhir.** Széles körben keltett nagy részvétet azon gyászhir, hogy Boncza Miklós országgyűlési képviselő fiatal neje, a szép Török Bertuska gyermekágyi lázban szombaton meghalt Csucsán. Az elhunyt kiváló nőt igen sokan ismerték Kolozsvárt, a hol kitűnően végezte ezelőtt egy pár évvel a tanítónői képezdét. Temezése ma volt B-Hunyadon, a hol utolsó kívánsága szerint elhunyt édes anyja mellé helyezték. Álmódjon örökké szépeket.

— **Iskolai zárúnnepély** Szamosfalván Szamosfalva községben tegnaptartotta Máthé József tanító az iskola évszázó ünnepélyét. — Az évszázó majálissal volt egybekötve s a sőrőcsarnokgyertya mellett folyt le. — A feldíszített teremben a növendékek kiknek nagyrésze oláh, megelégedő szabatosággal énekeltek. A Hymnuszt és Szózatot azért valamint az elmondott magyar versekért különösen az oláh gyermekeknek a magyar nyelvből tett szép példákért Máthé József tanítót dícsérték. Kell, hogy felemlítsük. A zárúnnepélyen nemcsak a szamosfalvi birtokosok jelentek meg, hanem a Kolozsvárról künn időző rendfőnökök is, köztük dr. Haller Károly egyetemi tanár családjával. Mikor a gyermekek a „Szózat” énekléséhez éppen hozzákezdtek az első besorított két sétáló kolozsvári egyetemi hallgatót is a zárúnnepélyre. — Ezek a mint a „Hazádnak rendülni” meg hallottak azonnal levették kalapjukat s példájukat csakhamar követték az egész közönség s úgy a Szózatot, mint a Hymnuszt álva, levett kalappal hallgatták végig.

— **József főherczeg** szemleutjában június 15-én Segesvárra érkezett. Az állomány, mely minden tiltakozás daczára elégséges egyszerűséggel díszítve volt — az itteni osztálymérnökség érdeme — fogadta a br. Apor főispán, Somogyi alispán, Hosinger huszár-alezredes, Melczér városi tanácsos és Theil rendőrkapitány. A bemutatások után ő Fensége a közönség zajos elhajtása között a városba hajtattott. F. 16-án csapatszemele volt a kaszárnnyába. Az estéli gyorsvonattal elhagyta a népszerű főherczeg a várost, kikísérve a város aprajagya által.

— **Küry Klára regényt irt.** A „Nemzeti Ujság” tárczája számára Küry Klára a bájos diva „Két kis leány” czimű két kötetes regényt irt.

— **Nemzeti ujság** cziművel egy új politikai napilap indult meg Budapesten Günther Antal szerkesztése alatt. Az új lap a nemzeti párt hivatalos organuma lesz. Az első számban a vezércikket „Egész-séges közvélemény” cziművel Apponyi Albert gróf irta.

— **A szentesi bélyegsikkasztás.** Csengerármegyében nagy feltűnést keltett az az óriási bélyegsikkasztás, a mely a szentesi közjegyzői irodában Hoffer Antal közjegyző elhunytja után kiderült. Ez az ügy tudvalevőleg a képviselőház szombati ülésén is szóba került. A közjegyző a felek által befizetett pénzt elszikkasztotta és a hivatalos okmányaira, melyek nála voltak letétben, soha sem ragasztott bélyeget. A szegedi pénzügyigazgatóság most még az elévült bélyegcsontok összegeit is s háromszoros bírsággal akarta a feleken behajtani. Az eset nagy igaztosságot keltett. Az így jogtalanul behajtani szándékoló összegek meghaladják a százezer forintot. Szentes polgármestere táviratilag kérte a pénzügyminisztert az ügy elintézésére. A megye közigazgatási bizottsága tegnapi ülésében megbotránkozással vette tudomásul az elhunyt királyi közjegyző sikkasztásait, helyteleníti a pénzügyigazgatóság eljárását, hogy elévült illetekeket követel, a melyek árát a közjegyző már egyszer beszedte; helyteleníti a fölemelt illetekek kirovását, újabb fizetési meghagyások kibocsátását megtiltja s utasítja a pénzügyigazgatóságot, hogy az illetekek és bírságok behajtására a végrehajtási eljárást szüntesse be. A határozat ellen a kincstári képviselő nem felelbezzett.

— **A Pável-Pituk-ügy.** Országszerte nagy port vert fel annak idején az ismeretes Pável-Pituk-ügy, melyben Pituk Béla hazafiatlansággal s magyargyűlölettel vádolta püspököt. Ez ügyben most következőket süröngyzi nagyváradi levelezőnk: Pituk Békán Pável püspök hivatala és nyugdíja vesztésére s az egyházból kiközösítésre ítélte. Pituk e kemény ítélet ellen a hercegprímáshoz felelbezzett. A felelbezésre most érkezett az elutasító végzés, azaz a megokolással, hogy a felelbezés záros határidő mellett ugyanazon forumhoz terjesztendő, mely a nehéztelt ítéletet meg-

hozta s onnan összes periratokkal hivatalos kíséreléssel terjesztik az illetékes helyre. Pituk tehát azzal követett el hibát, hogy egyenest a primási székhöz felelbezzett.

— **A horvát bán anyja meghalt.** Eszékrol írják, hogy Khuen Angelica grófné, Khuen-Héderváry Károly gróf horvát bán édesanyja, szombaton reggel Nustárban (Szlavóniában) meghalt. Az elhunyt grófnő 1823, márczius 1-én született Budapesten. Édesatyja Izdencz József báró volt, édesanyja Névery Mária 1847-ben ment férjhez Khuen Antal grófhhoz, a horvát bán édesatyjához. A köztiszteltben állott grófnő általános részvét kíséri sirjába.

— **Fegyverre honfiak . . . azaz oláhok!** A bukuresti „Romano.” még mindig a Memorandum-pórról cikkezik. Legutóbbi vezércikkében azt mondja, hogy a magyarok e büntényének utolsóinak kell lenni és ha a hivatalos Európa nem akarja látni, hogy mi történik Erdélyben, hát a oláhoknak kötelessége kényszeríteni erre. Nagyon helyesen cselekedtek a bukuresti egyetemi tanulók, hogy az európai egyetemi ifjúságot, nemzetközi kongresszusra hívták össze. Az európai művelt ifjúság nem fogja tűrni, hogy Európa közepén a XIX. század végén az ókor barbársága folytatódjék. Az oláh ifjúságnak oda kell hatni, hogy a nyugati államokban meggyőződés legyen, hogy ha Magyarországon a helyzet a legrövidebb úton meg nem változik, az oláh szivekben akkor csupán egy kiáltás fog visszhangra találni: „fegyverrel!” . . . (Sok lesz!)

— **Kossuth Lajos végrendelete.** Kossuth Lajos halála után tudvalevőleg átkutatták a nagy szabadságjainak összes iratait, hogy megtalálják a végrendeletét, de haszlatlan volt. Végrendeletet a nagy férfi nem hágyott hátra, s az örökösök úgy, mint a közvélemény, végre megnyugodtak abban, hogy Kossuth Lajos végső akaratának nem tudnak meg semmit. Annál meglepőbb az a tény, hogy az 1848—49-iki szabadságharcai muzeum Kossuthnak egyik végrendeletének a birtokába jutott. Kossuthnak Viddinben 1849. okt. 7-én kelt, tanuk által aláírt szabályszerű végrendelete már három év előtt került a fővárosi 1848—49-iki ereklye muzeumba. Minthogy Turinban Kossuth halála után végrendekezési iratot nem találtak, emélfogva az 1848—49-iki ereklye-muzeum birtokában levő hiteles okmány Kossuthnak egyetlen végrendelete volt maig. A most megtalált második vég-endelet és az előbb ismert közt a lényeges eltérés nem jelentékeny. Nagyon érdekes az okmány azért is, mert egészen Kossuth kézirata és olvashatók benne az áthuzott és megváltoztatott részek is. Az okmány formájából kitetszik, hogy ez valószínűleg a javítások után újból megírt szándékolt fogalmazványa Kossuthnak. — Mindazonáltal a végén alá van írva Kossuth Lajos. A végrendelet szövegét a fővárosi 1848—49-iki ereklye muzeum közzé fogja tenni.

— **A karwini bányakatasztrófa.** A nagy szerencsétlenségről, melyről táviratilag hírt adtunk, a következőket írják: A mint Oderbergbe érkező hírekől kivehető, a Karwinban történt óriási bányaszerencsétlenség összes áldozatainak száma mintegy 150-re megy, Leirhatatlan a környék lakosságának az eset miatt rémült izgatottsága, melyet a mentési munkálatok során napvilágra került halottak iszonyuan megcsontított tetemeinek látása és a mentés közben történt újabb szerencsétlenségek csak fokoznak. A ma délelőtti fizetésnél 204 hiányzó bányamunkás állapított meg a névsor felolvasása. Eddig mindössze huszat takarítottak ki az égű aknából, a melyben talán hetekig, sőt hónapokig fog meg dulni a pusztító tűzvész. A bennégettek legnagyobb része nős és családos ember lévén, elképzelhető a hátramaradt árva és özvegyek szívszagató gyászja és nyomora. Minthogy Karwinban nagyobb kórház nincsen, a még élve kikerült, de többekévesebb súlyosan megsebesültek, vagy a mentési munkálatoknál szerencsétlenül jártakat a tescheni kórházba kellett szállítani. A Ratzeke segédernök vezetése alatt önfeláldozó készséggel megköczkázott mentési akciók sajnálatos módon meghiusult és újabb áldozatokkal szaporította a bennégettek számát. Ratzeke és a mellette álló munkás, mint a mentők közül élve kikerült egyik szemtanú mondja, mindjárt az első robbanás alkalmával holtan rogyott össze. A mentők közül 18-an életükkel, 22-en pedig súlyos sebesülésekkel fizették meg önfeláldozó merészségüket.

A nagy bányaszerencsétlenség áldozatainak tetemeit ma helyezett rávatalra. A Franciszka-tárnából 106, a János-tárnából 4 halott került eddig napvilágra.

A halottak fehér halotti lepelben vagy fekete ruhában fekszenek a koporsókban, mindegyik kezében a feszülettel, míg lábánál kis táblánál mutatja a bányalég áldozatainak nevét, Némely holttest a felismerhetetlenségig eltorzul és megcsontult a füsttől megszínesedett. A ravatalhoz ez-ri vel özőnlík a környék lakossága, a rokonság nagy tömege. A temetés vasárnap délután lesz. — Gróf L a r i s c h, a bányaművek tulajdonosa, ki a katasztrófa követ-

kezében nagy anyagi károkat is szenved kijelentette, hogy a gyámoltalanul hátramaradtokról gondoskodni fog. A szerencsétlenség iránt a részvét nemcsak a környéken nagy hanem Bécsben is, a király nyéken nagy hatással a katasztrófáról és részvétét fejezte ki. Több főherczeg is tudatta Larisch gróffal részvétét Az anyagi kár nagyságát növeli az, hogy a bányaművekben hónapokig fog szünetelni a munka. Az összes kokók kihűltek, a koksz hiánya következtében. Hatósági rendelet alapján a tárnák körül zárlatot állítottak fel, a szellőztetőkből egyre száll még a füst. A zárlatot talán 14 nap múlva földlják és akkor lehet majd megkezdni a kiömlő gázok vegyi elemzését.

— **Óriási vízpusztítás.** Liptó-Szent-Miklósról távirják, hogy a több napi esőzés miatt a Vág és a hegyi vizek rendkívül megáradtak. A vízáradás óriási pusztításokat vitt véghez, eddig több hidat elsodort s a vasúti közlekedés is teljesen fennakadt. A hidakon keresztül teljesen lehetetlen a közlekedés s az utasok csupán átszállással folytatják útjukot. A Vág mellett lerakott fatutajokat csaknem mind elsodorta a víz s a feldolgozott fával megakart tutajokat gazdátlanul sodorja az ár. A gabona és a vetemények viz alatt vannak. Ilyen áradásra nem emlékeznek. Az eső folyton esik, a veszély pedig egyre növekedik. Az eddig okozott kár kiszámíthatatlan.

— **Komócsy József,** a Petőfi-Társaság alelnöke, mint őszinte részvételt értesülők, súlyos betegen fekszik, Andrassy-uti lakásán. Hétfőn reggel borotvával vágta lábait körmeit, a borotva azonban, a mely nem volt egészen tiszta lecsuszott s a kis újján levő tyukszemet mélyen bevágta. Komócsy semmi jelentőséget nem tulajdonított a kis sebeknek, de harmadnapra már erősen megdagadt a lába. Felesége Kovács József egyetemi tanárt hívta a beteghez. Kovács tanár vérmérgezést konstatált. A beteg állapota nagyon aggasztó. Folytonosan láza van, jární nem tud s tegnap már oly rosszul volt, hogy katasztrófáról lehetett tartani. Kovács tanár azonban bizik abban, hogy a beteg felgyógyul anélkül, hogy lábát amputálni kellene.

— **Miben kiválók a nagy városok?** Párisról azt mondják, hogy leggyazdagabb szabóiban, íróban és parókacsinálókban. Londonról viszont azt állítják, hogy tele van mérnökkel és szakáccsal, Amsterdam régiséggyűjtővel, Brüsszel éretlen dohányzó fickókkal, Nápoly teherhordókkal, Berlin sórívóval, Flórenc virágáruslánnyal, Lisszabon pedig háziszolgával. Budapestet az a ki e megfigyeléseket összeállította nem vette be gyűjteményébe: nálunk talán legtöbb a — hordár.

— **Miért takarjuk el ásitáskor a szájat?** Régi illemszabály, hogy ásitáskor kezünkkel takarjuk el a szájunkat. Az illemszabály eredetét egy londoni lap így magyarázza meg: 4—500 esztendő előtt egész Európában elterjedt az a babonás hit, hogy az ördög mindig lesben áll, mikor rohanhat be az emberbe, hogy hatalmába kerítse. A sátán rendszeren a szájon keresztül lopozott be; ha megunt a várakozást, míg az ember kinyitja a száját, rendszeren ásitást kényszerítette és aztán hirtelen beforakodott. Ezért aztán az emberek, valahányszor ásitást tartottak, keresztet vetettek szájuk előtt, s így irták el az ördögöt. Spanyol és Olaszországban még most is megvan ez a szokás, az emberiség többi része azonban abbahagyta már a keresztvetést és egyszerűen kezével zárja el az ördög előtt a bemenetet.

— **Bismark herczeg a parókáról.** Berlinben most egy érdekes utiraj jelenik meg, melyben egy olasz utazó a következő humoros dolgot beszél el Bismark herczeg egyszerű azzal dicsekedett, hogy legálabb is háromszor annyi hajja van, mint Moltkének. — A nagy hadvezér — úgy mond — parókat hord, de olyat, a mely az első pillanatra elárulja, hogy álhaj. Ha én parókat viselnék, akkor szabad folyást engednék személyemnek s hordanék mindenféle parókat, hosszút, rövidet, félhoszút stb. Egy napon szőke, másnap barna hajú lennék . . . Az én szememben ugyanis a paróka nem más, mint fejkötő. Én is csak fejkötő gyanánt hordanám. Egykor II. Sándor csár varsóban csapat szemlélet tartott, melyen én is megjelentem. Miután a sisak nem véd a hideg ellen, parókat tettem a fejemre s egyszerre csak odalovagolt hozzám egy tábornok s azt mondta, hogy lecsuszott a parókám. Mit tehettem, odalovagoltam a kocsimhoz s a csár, Vilmos herczeg s a tábornok jelenlétében letettem a fejemről a sisakomat s a parókat beleavagtam a kocsimba. Vilmos herczeg rossz néven is vett ezt, mondván, majdnem haragos hangon: „Mi az ördögöt csinált maga a parókájával?”

— **A villámsújtottak élete.** D'Arsoval, a francia pszichológus már régebb idő óta foglalkozik azzal a kérdéssel, minő behatással van a villamos áram az emberi testre és behizonyította, hogy villamosság folytán vagy a szövetkezet teljes szétrombolása következtében hal meg az ember, vagy az által, hogy a központi idegrendszer felizgatása folytán elől a lélekzet és így halálát elől a nélkül, hogy materiális kárt okozza benne. Az első esetben a halál biztos; a másik esetben lehet az lát-szolgolós is. D'Arsoval azt állítja, hogy az előbbi esetben lehet felélesztetni az embert és elmondja, hogy számos kísérletet tett villám által ért emberekkel, a kiket úgy kezelni, mint a vízbe fulltakat. Ezért ellenazte ő az amerikai villamos kivégzési módot, mert a változó áram mellett a mitt e módszerrel alkalmaznak, nem egészen biztos a második áram után a halál. St. Denisben történt egy eset, a mely a tudóst

meggyőzte arról, a miről eddig csak állatoknál volt képes meggyőződni. Egy embert, a ki egy telefon drótot helyezett el, vigyázatlansága folytán az áram érintette, a melynek feszítésénél 450, voltája és 53 meg-szakítása volt másodpercenként. Háromnegyedik óra múlva vezettek be az élettelen testbe mesterséges belégzést, a tüdő erre mozgásba jött és ő magához tért, beszélt is nemskórá és végül teljesen helyreállott. Csak az a baja maradt, hogy jobb karján és felső lábszáran égési seb támadt—e pontokon keresztül ömlött rajta át a villamos áram—be az egyiken és a másikon elhagyta testét.

— **Imbriani és az oláhok.** Az a-brudbányai oláhok a hírhedt irredentista olasz képviselőnek Imbriani-nak a következő tartalomú üdvözlő iratot küldötték: „A rokonszenves beszéd, melyet ön Olaszország parlamentjében az erdélyi oláh nép érdekében tartott, varázsszerűen hatotta át e népek szívét. Ez a rokonszenves nyilatkozat újra hatalmas ösztönzésül szolgált nekünk nemzetiségünk érdekében folytatott törvényes küzdelmünkben s egyúttal a remény egy sugara is, hogy ügyünk diadalmaszkodni fog. Igazi öröm — mondja Pascal — egy vihamnak kitett hajón ülni, mikor biztosak vagyunk benne, hogy nem süllyedünk el. Mi a Tisza és Kárpátok között lakó latinok azért szívenedünk annyi üldözötést a Nyugat latin népei iránt annyira háládatlan magyarok részéről, mert oláhok vagyunk és az oláh nem vesz el soha.” Ezt a jeles üdvözlő iratot aláírták Abrudbánya vidékének legkiválóbb dákó-románjai, nem lévén más egyéb hasznos dolog, mivel szabad idejük unalmát elű-zék. Egyéb baj különben nem történt még Abrudbányán sem.

— **Alagút Pestről Budára.** Braunckeai La-moral báró építész és Visnovsky Sándor építész kényvnt nyújtottak be pár hónap előtt a miniszterelnökhez, melyben engedélyt kérnek, hogy a két Dunapart között négy alagutat építhessenek. A kényvnyre a miniszterelnök most hozott határozatot, mely szerint nem ad engedélyt arra, hogy akár az eskütnél, akár a várnáznál alagutat építsenek, mert most ott a magyar kormány épített hidakat. Továbbá a miniszter nézete szerint a bor-ásterndél sem hidra, sem alaguta nincs szükség ellenben a miniszternek nincs kifogása az ellen, ha az új országháznál alaguttal kötik össze a két városrészt. Az engedményesek most a terv részleiteit dolgoztatják ki, hogy minél hamarabb megkezd-hessék az alagút építését.

— **Elvesztett egy arany karperecz** a belmontor-utczában és a főterem tegnapi este 8 és 9 óra között. A karperecz két szálló aranylánc, keleti gyöngyökkel ellátott kapocsokkal összekötve. A megtaláló szíves-kedjék beadni akár szerkesztőségünkhez akár a tulajdonoshoz rózsá-utca 2 sz. alá hol megfelelő jutalomban részesülni.

Sorsolás.

— **A Rózsakálallítás befejezéseül** tartott tegnapi sorsoláson, az alábbi kihuzott nyertes sorsjegyek tulajdonosai — jegyük előmutatása mellett a nyeremény tárgyat elnökön gr. Schweinitz Gyulánál különositor utca 76 sz. lakásán f. hó 20-ig naponta délután 3—5 órákban vehetik át. Nyertes sorsjegyek:

1. 2778; 2. 2479; 3. 1557; 4. 296; 5. 1032; 6. 2961; 7. 1844; 8. 3389; 9. 2740; 10. 3395; 11. 3170; 12. 535; 13. 3526; 14. 3202; 15. 2354; 16. 2372; 17. 1703; 18. 3184; 19. 266; 20. 3992; 21. 1842; 22. 2598; 23. 3735; 24. 3272; 25. 3303; 26. 3671; 27. 2199; 28. 1691; 29. 1279; 30. 3305; 31. 2106; 32. 2509; 33. 1861; 35. 1064; 36. 3654; 37. 3441; 38. 2893; 39. 3702; 40. 3528; 41. 2869; 42. 190; 43. 1833; 44. 129; 45. 1369; 46. 493; 47. 2318; 48. 3351; 49. 1276; 50. 3215; 51. 2032; 52. 2313; 53. 1921; 54. 2500; 55. 1721; 56. 1272; 57. 3918; 58. 1925; 59. 558; 60. 79; 61. 3566; 62. 1430; 63. 1107; 64. 1284; 65. 1010; 66. 1114; 67. 566; 68. 3607; 69. 1447; 70. 3173; 71. 595; 72. 2776; 73. 1708; 74. 240; 75. 3452; 76. 3553; 77. 322; 78. 1233; 79. 1362; 80. 1826; 81. 542; 82. 1119; 83. 2820; 84. 3437; 85. 1871; 86. 3074; 87. 2817; 88. 625; 89. 740; 90. 3332; 91. 821; 92. 108; 93. 158; 94. 1827; 95. 3611; 96. 3411; 97. 3619; 98. 3564; 99. 1213; 100. 2743. 101. 1105; 102. 3577; 103. 4108; 104. 1175; 105. 2715; 106. 3525; 107. 3322; 108. 690; 109. 3889; 110. 1681; 111. 2325; 112. 2733; 113. 438; 114. 3781; 115. 2898; 116. 1524; 117. 3800; 118. 1661; 119. 3592; 120. 1746; 121. 3317; 122. 411; 123. 1855; 124. 1777; 125. 1047; 126. 2660; 127. 2327; 128. 2018; 129. 1145; 130. 1192; 131. 3428; 132. 3432; 133. 647; 134. 1435; 135. 2389; 136. 766; 137. 2167; 138. 3203; 139. 162; 140. 3185; 141. 1791; 142. 434; 143. 1668; 144. 142; 145. 1281; 146. 1173; 147. 57; 148. 3338; 149. 3929; 150. 3818; 151. 1287; 152. 2407; 153. 2371; 154. 1194; 155. 3863; 156. 3135; 157. 1336; 158. 1205; 159. 3965; 160. 297; 161. 37581 162. 2866; 163. 1034; 164. 3724; 165. 3734; 166. 575; 167. 1252; 168. 1413; 169. 150; 170. 1918; 171. 3028; 172. 453; 173. 2083; 174. 739; 175. 1533; 176. 3376; 177. 3350; 178. 3480; 179. 1820; 180. 3541; 181. 1165; 182. 2703; 183. 3943; 184. 1174; 185. 91; 186. 337; 187. 3374; 188. 3446; 189. 133; 190. 3151; 191. 1022; 192. 3658; 193. 131; 194. 3728; 195. 288; 196. 507; 197. 2225; 198. 1425; 199. 1065; 200. 3405; 201. 2470; 202. 2430; 203. 2423; 204. 415; 205. 3301; 206. 1289; 207. 3266; 208. 332; 209. 795; 210. 1911; 211. 2725; 212. 2724; 213. 920.

A József-egylet sorsjegyeinek legutóbbi 16-ik húzásán következő az eredmény: A 10.000 forintos főnyeremény 3329 sorszám

74. nyerőszámsra esett; 1000—1000 frtot nyertek: 2916 sorsz. 91 nyerőszám; 1942 sorsz. 79 nysz.; 500—500 frtot nyertek: 5013 sorsz. 4 nysz.; 6597 sorsz. 19 nyerőszám: 100—100 frtot nyertek: 991 sorszám 41 nysz., 4116 sorsz. 30 nysz., 5823 sorsz. 27 nysz., 6478 sorsz. 58 nysz., 6558 sorsz. 50 nysz.; 25—25 frtot nyertek: 1629 sorsz. 82 nysz., 1665—7, 2584—89, 2877 —3, 3049—8, 3594—49, 5995—72, 6097—81, 6374—66 és 7422—26: 10—10 frtot nyertek: 576—77, 1148—33, 1926—91, 2553—77, 3774—72, 4794—85, 4847—84, 5974—81, 6586—34 és 7201—31. — Kihuzattak még 500 sorsjegyek, a melyek mindegyike nyert.

Nyilvános köszönet.

Fiam Friedmann Móritz III. gym. oszt. tanuló súlyos beteg lévén, életéhez remény többé nem fűződött; dr. Wettenstein József szülő örömkünre a halál körmei közül ragadta ki, a miért szívből eredő hálás köszönetemet nyilvánítani szoros kötelességemnek tartom.

FRIEDMANN MÓR,
kórjegyző, Kaczkon.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti táviratai.)

Tisza és Wekerle.

Budapest, jun. 18.

Hir szerint Wekerle Sándor ösz-szeveszett Tisza Kálmánnal, mert ez támogatta Khuen-Héderváry bánt.

Ennek tulajdonítják, hogy Tisza rokona Radvánszky báró, kinek köszönhető volt a főrendiházban a kormánypárt be-szüntette a kormány melletti akcióját.

A kormány ezért próbál főleg kompromisszumot, de semmi remé-nye se lehet hozzá.

Országgyűlés.

Budapest, lun 18.

A képviselőházban ma Beüthy Ákos személyes kérdésben szólaft fel Pulsky Ágost multkori beszédjére tett észrevéte-leket.

Ezután az Oroszországgal kötött ke-reskedelmi szerződést tárgyalták.

Görgy előadó után a javaslat mel-lett Endrey beszélt, míg Bujánovics a ja-vaslat ellen szólt.

Végre Lukács Béla kereskedelmi mi-niszter szólaft fel a javaslat beszédje után a javaslatot elfogadta a ház.

Főrendiház.

Budapest, jun. 18.

A főrendiház mai ülésén gr. Keglevich István a házassági törvényjavaslatot, a bi-ráló bizottság mellőzésével kérte tárgyal-tatni. Majd kikelt azok ellen. kik a korona pártoló nyilatkozatait félre magyarázták.

Zichy Nándor gr. a maga részéről til-takozott a gyanúsítások ellen, azonban ki-jelenti, hogy maga sem tartja szükséges-nek a bizottsági utasítást, mivel a kormány a bizottságban úgy se tanistott előzé-kenységet.

Ezután Szilágyi Dezső konstatálta, hogy a kormány tanusított ugyan előzé-kenységet, de alapelveit nem áldozhatja fel.

Elnök végül kijelentette, hogy a ja-vaslatot jun 21-én tárgyalják.

Az egyetemi tanács és Csáky.

Budapest, jun. 18.

A budapesti egyetemi tanácsban za-jos jelenetek fordultak elő.

A tanácsban többen azt indítványoz-ták hogy Csáky volt miniszterhez ne men-jenek bucsuzni, mert a leczkepéznék eltör-lésével, a tanároknak nagy kár okozott.

A többség ellene szóltott ez indít-ványnak s elhatározta a bucsu tisztelgést.

E határozattal szemben többen ki-jelentették, hogy ily körülmények közt nem-mennek Eötvöst az új minisztert üdvözölni.

237 halott.

Budapest, junius 18.

Eddig hivatalosan meg lett állapítva, hogy Korwinban a bányákban 237 ember veszett oda, köztük 7 felügyelő.

A temetés tegnapi volt. Ezer árva maradt hátra.

Munkás-gyűlés.

Bécs, jun. 18.

Itt tegnapi munkás gyűlés volt. Nagy rendetlenség fordult elő. Egy rendőrt megverték mire a gyűlésezőket szétverték.

Felelős szerkesztő:

H I R D E T É S E K.

Előnyös biztosítási szerződés az „Erdélyi Gazdasági Egylet” tagjai részére.

A biztosítás, és pedig úgy a tűz, mint a jégbiztosítás jelentőségéről és nagy közgazdasági fontosságáról beszélnünk teljes felesleges; mert minos intelligens ember hazánkban, ki előnyeit be nem látja és ne tudná. Mindnyájunk szívesen adóztatja magát, midőn a biztosítási díjakat fizeti. E mellett a biztosítási díjak, a biztosítás intézmények fejlődésével, a biztosításoknak mind szélesebb körben való terjedésével, fokozottan előbbre kell válniuk természetesen. Tényleg úgy is van, a biztosító társaságok közt levő verseny pár év alatt is nagyon leszállította a díjtételeket. A kedvező körülmények közt be kell vallanunk, hogy általában a díjtételek most is nagyon magasak. Magasak kivált a gazdáknak nézve, kik amennyi is nagyon meg vannak terhelve. Emeli ezen megterhelést azon körülmény is, hogy javal mind az értékesítők, melyeket mind kell biztosítani; egyrészt kétszeresen is, mert a jég, később tűz ellen.

Az erdélyi gazdasági egylet — hivatásánál fogva — figyelemmel van a gazdasági viszonyok minden irányú érdekei iránt; arra is kiváló szívet fektet, hogy tagjai biztosítási ügyekben, a lehető legmészebb menő kedvezményekben részesüljenek.

Sietünk tehát minden érdeklődővel örömmel tudatni, hogy ez alkalommal törekvésünket teljes eredmény koronázta, a mennyiben sikerült hosszabb és alapos tárgyalások után egy első rangú, 56 év óta közhasznú és igazán solid működéséről, előnyösen ismert, belföldi biztosító társulattal, nevezetesen: az „Adria” biztosító társasággal oly szerződési viszonyra lépni, mely mindenestre egyesületünk, mint erkölcsi és kiigazított szervezettel bíró testületnek sulya és ágisa alatt a tagjainak kiváló előnyök mellett, úgy a díjak olcsósága, mint a feltételek kedvező és liberális limitálása körül, oly kedvezményeket és garanciákat biztosít: melyeket egyes felek maguknak megszerezni nem képesek és a melyeket a versenyre felhívott biztosító társulatok egyike sem tudott nyújtani.

Ugyanis az „Erdélyi Gazdasági Egylet” 12 évre szóló szerződést kötött az „Adria” biztosító társasággal, mely 1838-ban, tehát 56 év előtt alakult s 34 millió forint vagyonbiztonsági tőke fölött rendelkezik.

A szerződés értelmében az egylet tagjai oly kedvezményekben részesülnek, melyeknél messzebb menők a biztosítási ügy jelen körülményei között el nem érhetőek. Mivel a szerződésben előre megállapított és már magában legelőcsőbb díjakon, valamint 10 éves biztosításoknál szokásos 20% engedmény, vagy 2 ingyen éven kívül minden egyleti tag tűzbiztosításánál külön 25%, azaz huszonöt százalékos díjengedményben, jégbiztosításoknál pedig öt százalékos engedményben részesül, az „Adria” biztosító társulattal kötött szerződés alapján.

A jégbiztosításokra szintén kedvező feltételeken kötöttet a szerződés, a mennyiben minden egyes Erdélyi Gazdasági Egyleti tag, tekintet nélkül a biztosítandó összegre, a mindenkori tiszta díjakból külön 5% engedményben részesül; ha pedig a biztosítandó összeg 10,000 frtot elért, vagy azt meghaladja, az ilyen esetben jutalék czimén 5% kedvezményt nyer.

Bővebb felvilágosítást készséggel nyújt az „Erdélyi Gazdasági Egylet” titkári hivatala (Kolozsvár, belkőzp-utca 11-ik szám), vagy az „Adria” biztosító társulat erdélyi vezérigynöksége Kolozsvárt.

Ezen szerződés létrejöttét és életbe léptét, melyhez hasonló kedvezmények ez idő szerint, sem a kölcsönösségen alapuló biztosító szövetkezeteknél, sem bármely más társulattal el nem érhetőek, — örömmel tudatjuk, annyival is inkább, hogy ez által is oly kedvezményekben részesüljenek tagjainkat, mely magában is érdemessé teszi — önhittség nélkül szöve — egyletünk tagjává lenni, ha nem is tekintjük ezen kívül a más ténnyel nyújtott kedvezményeket és ha egész figyelmen kívül hagyjuk azt, hogy közgazdasági téren, minden gazdának vannak kötelességei: első sorban részt venni benne.

553. (2—3)

Az „Erdélyi Gazdasági Egylet.”

Sz. 2487—1894.

A gyergyói járás főszolgabírájától.

k. i.

Pályázat.

Csikmegyének gyergyói járásában, Gyó-Alfalu és Gyó-Csomafalva községekből alakult, 8020 lelket számláló egészségügyi körben a **körorvosi állás** Alfalu székhelylél üresedésbe jövén, annak betöltésére pályázatot hirdetek.

Az orvos évi fizetése 800 frt és Alfalu község által kiszolgáltatandó lakás, a székhelyen a vagyonosabbak által fizetendő 20 kr, a kölközségben pedig 25 kr. látogatási díjjal; ezen felül Csomafalva részéről havonként egyszeri hivatalos kiszállásra díjmentes fuvar állittatik.

Felhivom mindazon — legalább is 2 évi gyakorlatot kimutatni tudó orvostudorokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az oklevéllel, honossági bizonylattal, valamint az eddigi szolgálatot igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványaitak hozzám **foló évi július hó 15-éig bezárólag** adják be.

Gyergyó-Szt.-Miklós, 1894. évi június hó 6-án.

Nagy Tamás,
főszolgabíró

557. (2—2)

Sz. 624—1894. v. k.

567. (1—1)

Csődügyben árverési hirdetmény.

Alföldi bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszék, mint csődbíróságnak 5978—894. sz. végzése alapján ügyvéd Sipos Gábor tőmeg gondnok által képviselt Dietrichstein Gyula csődügyében, a csődtömeghez tartozó alábbirt ingóságok és pedig:

1—310. sorsszámok alatt felvett, összesen 952 frt 58 kr-ra becsült férfi-, gyermek ruhák s egyéb bolti áruk;

311—324. sorsszámok alatt felvett, összesen 75 frt 45 kr-ra becsült bolti állványok;

325—364. sorsszámok alatt felvett, összesen 429 frt 20 kr-ra becsült házi butorok, 1 zongora stb.-ből álló ingóságok részletenként, a feltár tételei sorrendjében, a végreh. törvényben előírt feltételek mellett — készpénz fizetés mellett — becsáron alól is a legtöbbet ígérőnek nyilvános árverés útján el fog-nak adatni.

Ezen árverés foganatosítására határidőül folyó 1894. évi Junius hó 25. (huszonöt) és következő napjainak délelőtti 10 órája tüzetik ki vagyonbuktott csődhelyiséhez és lakásához, (előbbi Belhid-utczában, utóbbi Kőfalsori szappan-utczában), hová és mikorra venni szándékozők ezennel meghivatnak.

Kelt Kolozsvárt, 1894. évi június hó 14-ik napján.

A Kolozsvár városi kir. járásbírósnál

LICHTENSTEIN JÓZSEF,
kir. bír. végrehajtó.

„Fakereskedő-részvénytársaság Kolozsvártt”

1894. évi június hó 30-án délután 4 órakor

saját hivatalos helyiségében

(Kolozsvártt, Beltorda-utca 5. szám)

rendes közgyűlést tart.

Tárgysorozat:

- 1.) Az 1892. és 1893. évi zárszámadások és mérlegek s az igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések előterjesztése.
- 2.) Az előterjesztett zárszámadások és mérlegek megállapítása alapján adható felmentvények iránti határozat.
- 3.) Az igazgatóság felhatalmazása a társaság egész üzletének, vagy üzlete egyes részének eladásá iránt.

A közgyűlésen részt venni kívánó részvényesek felhivatnak, hogy részvényeiket, le nem járt szelvényeikkel együtt, a közgyűlést megelőzőleg három nappal az igazgatóságnál letenni sziveskedjenek.

Kolozsvártt, 1894. évi június hó 12-én.

555. (2—2)

Az igazgatóság.

Szám: 2342—1894.

árvsz.

Árverési hirdetmény.

Kolozsvár sz. kir. város Árvaszéke által ezennel közhírré teszi, hogy kiskoru Scheidlein Mária Lujza és Scheidlein László tin tulajdonát képező, a kolozsvári 668. számú tjkvben A + 1. sz. foglalt, főtéren 25. sz. a. fekvő emeletes kőház 45,000 frt kiküldetés mellett, nyilvános önkéntes árverésen el fog adatni, s annak az árú hivatali helyiségében leendő foganatosítására 1894. évi június hó 9-én napjának d. e. 9 órája tüzetik ki azon megjegyzéssel, hogy az árú feltételek árverező biztos Vikol Kálmán árvsz. ülnök urnál a hirt 10 órák alatt megtekinthetők.

Kolozsvár sz. kir. város árvaszéke 1894. évi június hó 9-én tott üléséből.

Losonczy János s. k.
árvaszéki elnök

„THE GRESHAM” életbiztosító társaság Londonban

Magyarországi fiók:

Budapest, Ferencz

József-tér 5. sz.

a társaság házában.

Ausztriai fiók:

Bécs, Gisellastrasse

1. sz. alatt,

a társaság házában.

A társaság vagyona 1891. évi június 30-án Frk. 117,558.797.

Evi bevétel biztosítások és kamatból 1891. évi

június 30-án „ 20,725.259

Kifizetések biztosítási és járadéki szerződések

s visszavásárlások után a társaság fenn-

állása óta (1848) „ 249,311.449

A legutóbbi tizenkét havi üzleti idő alatt a

társaságnál „ 61,372.000

értékig nyújtattak be ajánlatok, mi által

társaság fennállása óta benyújtott ajánla-

tok összértéke „ 1,728,184.555

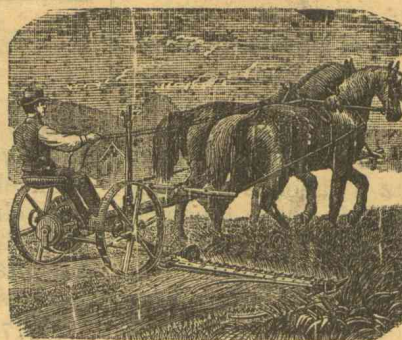
értékre megy. — Prospektusokkal és díjtáblázatokkal, melyek alap-

ján a társaság kötvényeket kiállít, továbbá ajánlatokkal díjmentesen

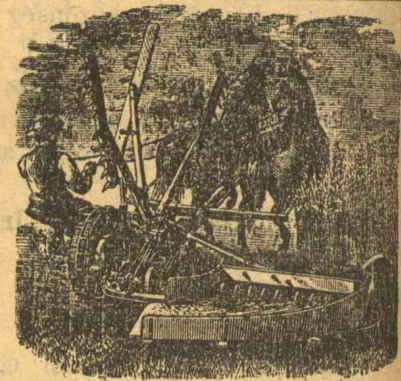
szolgálnak Erdély minden nagyobb városában az ügynök urnak

és az erdélyi vezérigynökség Kolozsvártt, Belső-utca

5., 7. sz. 7. (42-x)

MAGYAR
MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE
BUDAPEST,
Alkotmány-utca 31.

ADRIANCE PLATT & Co

new-yorki gépgyárosok

kizárólagos

képviselőisége

„AZURIN” 1 frt 25 kr. klgként.

Eredeti Vermorel-féle „ECLAIR” permetező, szabad csomagolóással 21 frt.

„REZGALICZ” 26 frt mmázsánként.

Fűkaszázó-, Marokrakó-, Arató-

és
Kéveköto arató gépeire.

Kitűnő magyar bizonyítványok.

Árjegyzéket kívánatra bérmeutve küldünk.

BORSZÉK (Csikvármegye, Erdély.)

Elsőrangú gyógyfürdő 900 meter (2750 láb) magasságban, beláthatlan ősfenyveseknek alsóbb szervezetektől mentes régiójában.

Borszék gyógytényezői: havasalji klímája, tiszta, ozondús levegője páratlanul gazdag bőségű; kitűnő gyógyerejű vasas- és más vegyi összetételű borviz-ivókutai, számtalan szén-savas hideg lobogó-fürdői, vasas lápfürdők, szénsavas melegített kádfürdők, fenyőlevél-fürdők, jól berendezett hidegvíz-gyógyintézet, massage és villamozás.

Borszék a hazai és külföldi orvosi tekintélyek által javalva van: mindennemű vérszegénységnél, sápadt-kórna, gyomor- és bélbántalmak, emésztési zavaroknál; a vese és hólyag idült bántalmainál; tüdővésztes testalkatuaknál föllépő száraz köhészelés, vérköpés, tüdőcsucs-hurut, idült hörög és gége-hurut ellen; idegbajoknál, női betegségeknel; tulhízás, serofula, rheuma, köszvény ellen, izzadmányok felszívódására és úgy is, mint hatalmas edző, erősítő.

Borszék kitűnő üdítő hely.

Egyetlen fürdő sem dicsekedhetik közel és távolban annyira kellemes kiránduló helylyel, mint Borszék.

Borszéken a fürdőidény kezdete június 15-én s vége szeptember 15-én.

Utazás Borszékre: A borszéki fürdővendégek szállítását gyors-kocsi-vállalat eszközli, melynek kényelmes fogatai az ujabban kötött szerződés értelmében a szász-régeni vasúti állomástól Borszékig és Borszékről vissza Szász-Régenig egy nap alatt, váltott lovakkal meghálás nélkül szállítják a vendégeket. — E gyorskocsik július 1-től augusztus 31-ig (főidény) még vendég hiányában is naponta közlekednek.

A június 15—30. és szeptember 1—15. (elő- és utóidény) szintén a gyorskocsi-vállalat van a vendégek szállítására kötelezve.

A gyorskocsikra (egyes ülés vagy egész kocsi) előjegyzést tehetni vállalkozóknál.

Levél és sürgőnyezim: Miklós Görög Szász-Régen

Viteldijak szabályozvák.

A világhírű borszéki borviz modern töltő-gépek által fölfogva, dugaszoltatva, őserje teljében hozatik forgalomba.

A borvizre vonatkozó megrendelések **Lázár és Verzár** céghez **Brassó** intézendők, mint kizárólagos elárúsítóinkhoz, mely cég a rendelményeket a borszéki és helyi raktárakból készséggel, jutányos áron kiszolgáltatja.

Magánosok kisebb megrendeléseit alantirt igazgatóság is teljesíti.

Minden megkeresésre prospektussal, kimerítő értesítéssel szolgál az igazgatóság vagy Dr. Szilvássy János fürdő-orvos.

Posta és távirda helyben.

Borszék, 1894. évi május hó.

480. (8—15)

A fürdő és üzlet igazgatósága.